Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
föredraget den 20 maj 2021 [1]

Mål C-25/20

ALPINE BAU GmbH, Salzburg – filialen i Celje – i konkurs
NK, förvaltare i huvudinsolvensförfarandet
mot
ALPINE BAU GmbH

(begäran om förhandsavgörande från Višje sodišče v Ljubljani (Appellationsdomstolen i Ljubljana, Slovenien))

”Begäran om förhandsavgörande – Civilrättsligt samarbete – Insolvensförfaranden – Tolkning av artikel 32.2 i förordning (EG) nr 1346/2000 – Obestämd tidsfrist för att anmäla fordringar i ett insolvensförfarande – Anmälan av fordringar i ett sekundärförfarande av insolvensförvaltaren i huvudförfarandet – Tidsfrist för anmälan som föreskrivs i nationell rätt”

1. Denna begäran om förhandsavgörande handlar om tolkningen av artikel 32.2 i förordning (EG) nr 1346/2000, [2] som av tidsmässiga skäl är tillämplig i det nationella målet mot bakgrund av det datum då huvudinsolvensförfarandet inleddes. [3]

2. Višje sodišče v Ljubljani (Appellationsdomstolen i Ljubljana, Slovenien) frågar domstolen huruvida förvaltaren i ett huvudinsolvensförfarande i Österrike, som i ett sekundärförfarande som inletts i Slovenien mot samma gäldenär försöker anmäla fordringar som redan har anmälts i huvudinsolvensförfarandet, omfattas av de tidsfrister (och av följderna om de inte iakttas) som föreskrivs i den slovenska lagstiftningen.

3. Domstolen har flera gånger uttalat sig om gränsöverskridande insolvenssituationer, [4] men den har (om jag inte misstar mig) ännu inte uttalat sig om artikel 32 i förordning nr 1346/2000, vars tillämpning är förenad med betydande svårigheter. [5]

[1] Originalspråk: spanska.

[2] Rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden (EGT L 160, 2000, s. 1). Den gällde från och med den 31 maj 2002 och fram till dess att den upphävdes genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden (EUT L 141, 2015, s. 19).

[3] Artikel 91 i förordning 2015/848.

[4] Beträffande artikel 4.2 h i förordning nr 1346/2000, som är av intresse för förevarande mål, se dom av den 9 november 2016, ENEFI (C-212/15, EU:C:2016:841; nedan kallad domen ENEFI), och dom av den 18 september 2019, Riel (C-47/18, EU:C:2019:754).

[5] Det råder i doktrinen samstämmighet om att punkt 2 i artikel 32 till följd av sin komplexitet inte ska tillämpas *de facto*, vilket medförde att den inte ändrades i förordning 2015/848. Se Koller, C. och Slonina, M., ”Information for creditors and lodging of claims”, i Hess, B. och Oberhammer, P., *European Insolvency Law (Heidelberg-Luxembourg-Vienna Report)*, C.H. Beck, Hart, Nomos, 2014, marg. 945 och följande marg., i synnerhet marg. 951; samt Maesch, S.C. och Knof, B., ”Art. 45”, i Brinkmann, M., *European Insolvency Regulation*, C.H. Beck, Hart, Nomos, 2019, marg. 18.

I. Tillämpliga bestämmelser

A. Unionsrätt. Förordning nr 1346/2000

4. Skäl 21 har följande lydelse:

”En borgenär som har sitt hemvist eller sitt säte inom gemenskapen bör ha rätt att anmäla sina fordringar i vart och ett av de insolvensförfaranden som pågår i gemenskapen…”.

5. I skäl 23 anges följande:

”I förordningen bör anges, för de områden som den omfattar, enhetliga lagvalsregler som inom sitt tillämpningsområde, ersätter nationella internationellt privaträttsliga regler. Om inte annat anges bör rättsordningen i den medlemsstat där förfarandet inleds vara tillämplig (*lex concursus*). Denna lagvalsregel om lagkonflikter bör gälla både för huvudförfarandet och lokala förfaranden. *Lex concursus* bestämmer samtliga verkningar av insolvensförfarandet; såväl processuella som materiella, för berörda personer och rättsliga förhållanden. *Lex concursus* anger alla förutsättningar för att inleda, genomföra och slutföra ett insolvensförfarande.”

6. Artikel 4 (”Tillämplig lag”) har följande lydelse:

”2. Lagen i inledningsstaten skall bestämma förutsättningarna för att inleda ett förfarande, samt för att genomföra och slutföra det. Denna lag skall under alla förhållanden bestämma

…

h) hur fordringar skall anmälas, styrkas och godtas,

…”.

7. Artikel 28 (”Tillämplig lag”) har följande lydelse:

”Om inte annat föreskrivs i denna förordning skall lagen i den medlemsstat inom vars territorium sekundärförfarandet inleds vara tillämplig på det förfarandet.”

8. Artikel 32 (”Utövandet av borgenärsrättigheter”) har följande lydelse:

”1. Varje borgenär har rätt att anmäla sina fordringar i huvudförfarandet och i vilket sekundärförfarande som helst.

2. Förvaltarna i huvud- och sekundärförfarandena skall i de övriga förfarandena anmäla de fordringar som anmälts i det förfarande i vilket de utsetts, under förutsättning att detta är till fördel för borgenärerna i det förfarande de själva handhar; det gäller med förbehåll för borgenärernas rätt att motsätta sig det eller återkalla sin anmälan, när den tillämpliga rättsordningen tillåter det.

3. Förvaltaren i ett huvud- eller sekundärförfarande har rätt att delta i andra förfaranden på samma villkor som en borgenär, bland annat vad avser rätten att närvara vid borgenärssammanträden.”

B. Nationell rätt

1. Österrikisk rätt. Insolvenzordnung[6]

9. I artikel 107.1 föreskrivs att för de fordringar som anmälts efter utgången av fristen för anmälan av fordringar, och som inte har behandlats vid den allmänna förhandlingen för prövning av förteckningen över fordringar, ska det anordnas en särskild förhandling för att pröva huruvida fordringarna föreligger. Artikel 105.1 tillämpas på sådana fordringar. De fordringar som görs gällande mindre än 14 dagar före förhandlingen för prövning av den slutgiltiga förteckningen över fordringar kommer inte att beaktas.

2. Slovensk rätt. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju[7]

10. I artikel 59.2 i den lagen föreskrivs att borgenärer i ett insolvensförfarande ska anmäla sina fordringar gentemot den insolventa gäldenären inom en frist på tre månader från offentliggörandet av meddelandet om att förfarandet har inletts, om inte annat föreskrivs i artikel 59.3 och 59.4.[8]

11. I artikel 298.1 föreskrivs att om en fordran är förenad med förmånsrätt är borgenären skyldig att anmäla även förmånsrätten i konkursförfarandet inom den frist som föreskrivs för anmälan av fordringar, om inte annat föreskrivs i artikel 281.1[9] eller i artikel 282.2.[10]

12. I artikel 296.5 föreskrivs att om en borgenär låter fristen för att anmäla fordringar löpa ut, upphör borgenärens fordran att gälla gentemot den insolventa gäldenären, och domstolen ska avvisa den för sena anmälan av borgenärens fordran.

13. I artikel 298.5 föreskrivs att för det fall borgenären inte iakttar fristen för att anmäla förmånsrätten, upphör denna rätt att gälla.

II. Faktiska omständigheter, målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

14. Genom beslut av den 19 juni 2013 inledde Handelsgericht Wien (Handelsdomstolen i Wien, Österrike) ett insolvensförfarande mot bolaget ALPINE Bau GmbH.

15. Det började som ett rekonstruktionsförfarande, men omvandlades den 4 juli 2013 till ett konkursförfarande.

16. Som framgår av beslutet av Handelsgericht Wien (Handelsdomstolen i Wien) av den 5 juli 2013, utgör det insolvensförfarande som inleddes mot bolaget ALPINE Bau GmbH ett ”huvudinsolvensförfarande” i den mening som avses i artikel 3.1 i rådets förordning nr 1346/2000.

6 Allmän lag om insolvensförfaranden.

7 Lag om finansiella transaktioner, insolvensförfaranden och tvångslikvidation (nedan kallad ZFPPIPP) (Uradni list RS nr 126/2007 i ändrad lydelse).

8 I dessa två punkter talas det om fordringar som uppstår på grundval av rättsakter som kan överklagas eller som har överklagats.

9 I denna punkt behandlar lagen de rättigheter som skyddas genom förmånsrätt och som erhållits i verkställighetsförfarandet, vars genomförande inte påverkas av att konkursförfarandet inleds.

10 Här reglerar lagen förmånsrätter som kan göras gällande utom rätta.

17. Den 6 augusti 2013 ingav förvaltaren i huvudinsolvensförfarandet [11] en begäran till Okrožno sodišče v Celju (Regiondomstolen i Celje, Slovenien) om att det skulle inledas ett sekundärt insolvensförfarande mot ALPINE Bau GmbH, Salzburg – filialen i Celje.

18. Genom beslut av den 9 augusti 2013

– inledde Okrožno sodišče v Celju (Regiondomstolen i Celje) sekundärförfarandet mot ovannämnda filial och

– informerade borgenärerna och förvaltarna om att de, enligt artikel 32 i förordning nr 1346/2000 hade rätt att anmäla sina fordringar i huvudförfarandet och i vilket sekundärförfarande som helst. Detta skedde genom ett meddelande som offentliggjordes på Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitves (Republiken Sloveniens myndighet för offentliga rättsregister och tillhörande tjänster) webbplats samma dag.

19. Enligt detta meddelande fick fordringarna (oavsett om de var förenade med förmånsrätt eller inte) i sekundärförfarandet anmälas inom en frist på tre månader från offentliggörandet av meddelandet. Domstolen erinrade om att om fordringar och förmånsrätter inte hade anmälts före utgången av denna frist, skulle dessa upphöra att gälla gentemot den insolventa gäldenären i sekundärförfarandet, och domstolen skulle avvisa anmälan enligt artikel 296.5 eller artikel 298.5 ZFPPIPP.

20. Den 30 januari 2018 ingav NK en anmälan av fordringar (enligt artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000) i sekundärförfarandet. NK yrkade att Okrožno sodišče v Celju (Regiondomstolen i Celje) skulle godta denna anmälan och inkludera den i varje efterföljande utdelning av belopp till borgenärerna inom ramen för det sekundärförfarandet.

21. Genom beslut av den 5 juli 2019 avvisade Okrožno sodišče v Celju (Regiondomstolen i Celje) denna anmälan på grund av att den hade ingetts för sent, enligt artikel 296.5 ZFPPIPP.

22. NK överklagade det beslutet till Višje sodišče v Ljubljani (Appellationsdomstolen i Ljubljana), som har hänskjutit följande tolkningsfråga för ett förhandsavgörande:

”Ska artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000 tolkas så, att vid anmälan av fordringar i ett sekundärförfarande av förvaltaren i huvudinsolvensförfarandet ska bestämmelserna om tidsfrister för anmälan av borgenärsfordringar och om konsekvenserna av att anmälan sker för sent enligt lagen i den stat där sekundärförfarandet genomförs tillämpas?”

III. Förfarandet

23. Begäran om förhandsavgörande inkom till domstolens kansli den 20 januari 2020.

24. ALPINE BAU GmbH, NK, den polska och den slovenska regeringen samt kommissionen har inkommit med skriftliga yttranden. Det har inte ansetts nödvändigt att hålla förhandling.

[11] Som jag nedan kallar NK.

IV. Bedömning

A. Inledande anmärkningar

25. I artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000 föreskrivs att varje förvaltare, oavsett om det är i huvudförfarandet eller i sekundärförfarandet, får (ska, i förekommande fall)[12] i andra insolvensförfaranden som inletts mot samma gäldenär *anmäla*[13] de fordringar som anmälts i det förfarande i vilket de utsetts

26. Det föreskrivs inte uttryckligen i förordning nr 1346/2000 när denna möjlighet får användas. Det är därför som den hänskjutande domstolen frågar om en förvaltare i ett huvudinsolvensförfarande omfattas av de frister (och av följderna om de inte iakttas) som föreskrivs i rättsordningen i den stat där ett sekundärförfarande har inletts.

27. Med undantag av NK, anser parterna i målet vid EU-domstolen att fristerna för att anmäla fordringar, och följderna om de anmäls för sent, regleras av *lex concursus* i varje förfarande.

28. NK anser däremot att fordringarna först måste styrkas och godtas i huvudförfarandet innan de anmäls i andra förfaranden. NK gör underförstått gällande att fristerna för att anmäla fordringarna i andra förfaranden bestäms enligt *lex concursus* i det förstnämnda förfarandet.

29. Min uppfattning överensstämmer med majoritetens när det gäller frågan vilken lag som reglerar fristerna för att anmäla fordringar i sekundärförfaranden. Jag håller heller inte med NK om att fordringarna måste styrkas och godtas innan de anmäls i sekundärförfarandet.

30. Jag ska först behandla några aspekter av det europeiska systemet för gränsöverskridande insolvenssituationer som kan bidra till att bättre förstå innebörden av tolkningsfrågan.

B. Gränsöverskridande insolvenssituationer

1. Regelverket[14]

31. De första förslagen om att reglera gränsöverskridande insolvens i (det som nu är) Europeiska unionen lades fram på 1960-talet. Redan då fanns det en övertygelse om att det krävdes ett gemensamt regelverk för att bemöta opportunistiska beteenden från konkursgäldenärer eller deras borgenärer och möjliggöra en effektiv förvaltning av ett företag i kris som hade tillgångar i flera olika medlemsstater.

[12] Punkt 68 och följande punkter i detta förslag till avgörande.

[13] De formuleringar som används i de olika språkversionerna innehåller nyanser som bidrar till att precisera det här begreppet. Förvaltarens åtgärd består i att ”presentar su crédito” (den spanska versionen), ”produire sa créance” (den franska versionen); ”lodge his claim” (den engelska versionen); ”insinuare il propio credito” (den italienska versionen); ”reclamar o respectivo crédito” (den portugisiska versionen) och ”seine Forderung anmelden” (den tyska versionen). Efter denna åtgärd anses fordringarna ha lagts fram, yrkats på, meddelats, gjorts gällande eller registrerats, vilka är beteckningar som skulle kunna användas utan åtskillnad. Jag kommer emellertid att generellt använda mig av uttrycket ”créditos presentados”.

[14] Jag bortser från insolvensbestämmelserna för försäkringsföretag, kreditinstitut, investmentföretag som tillhandahåller tjänster som innebär hantering av medel eller värdepapper för tredje mans räkning eller kollektiva investmentföretag, på vilka förordning nr 1346/2000 inte är tillämplig (artikel 1.2, vilken återges i förordning 2015/848).

32. Efter flera fruktlösa försök öppnades den 23 november 1995 en konvention om insolvensförfaranden (nedan kallad konventionen) [15] för undertecknande, men den trädde aldrig i kraft. Den åtföljdes av en rapport som upprättats och framförhandlats av staterna. [16] Även om det dokumentet aldrig antogs officiellt, används det som en referens för tolkningen av de texter som följde efter konventionen, när de återger dess innehåll. [17]

33. Konventionen låg till grund för utarbetandet av förordning nr 1346/2000. Bland annat återges en bestämmelse i konventionen i artikel 32 i förordningen.

34. År 2012 upprättade kommissionen en rapport om tillämpningen av förordning nr 1346/2000, i enlighet med artikel 46 i förordningen. Den bifogade ett förslag till omarbetning [18] som mynnade ut i förordning 2015/848, som är tillämplig på alla förfaranden som inletts den 26 juni 2017 eller därefter.

35. 2015 års förordning har kvar det centrala innehållet i den föregående förordningen. Här infördes även, såvitt här är av intresse, förbättringar när det gäller det inbördes förhållandet mellan parallella insolvensförfaranden, information till borgenärerna och anmälan av fordringar i en annan medlemsstat än den där gäldenären har sin hemvist eller sitt säte. [19]

36. Den bestämmelse som förevarande mål om förhandsavgörande handlar om har emellertid förblivit oförändrad och den återfinns nu i artikel 45 i förordning 2015/848.

2. Modellen i förordning nr 1346/2000

37. Förordning nr 1346/2000 innehåller regler om internationell domstolsbehörighet, tillämplig lag och om erkännande och verkställighet av beslut och för samordning av förfaranden. Sammantaget bildar de ett system som bygger på en modell med ”försvagad allmängiltighet”. [20]

[15] Rådets dokument CONV/INSOL/X1.

[16] Rapporten har uppkallats efter dess författare M. Virgós och E. Schmit. Den är daterad den 8 juli 1996 och dess referens är rådets dokument nr 6500/1/96 REV1 DRS (CFC).

[17] Se bland annat hänvisningarna till rapporten i förslag till avgörande av generaladvokat Jacobs i målet Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2005:579, punkterna 2, 95, 103, 131, 141, 143 och 150), förslag till avgörande av generaladvokat Ruiz-Jarabo Colomer i målet Seagon (C-339/07, EU:C:2008:575, punkt 30 och följande punkter), förslag till avgörande av generaladvokat Szpunar i målet Lutz (C-557/13, EU:C:2014:2404, punkterna 48, 58 och 60), förslag till avgörande av generaladvokat Bobek i målet ENEFI (C-212/15, EU:C:2016:427, punkt 70), och förslag till avgörande av generaladvokat Bot i målet Riel (C-47/18, EU:C:2019:292, punkterna 52 och 55).

[18] Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1346/2000 om insolvensförfaranden, COM/2012/0744 final.

[19] Andra nyheter påverkar inte den här aktuella tvisten: de handlar om införlivandet av ”pre-insolvens- och hybridförfaranden”, som ett stort antal medlemsstater hade infört efter det att förordning nr 1346/2000 antogs, om registrering av förfaranden och om sammankoppling av register, samt om reglering av gränsöverskridande insolvensförfaranden för koncerner.

[20] Den innehåller inslag från den *territoriella* modellen, som delar upp behandlingen av insolvensen i lika många förfaranden som antalet stater där gäldenären har tillgångar och dessutom gör åtskillnad mellan gäldenärens tillgångar och skulder i vart och ett av dem, och inslag från den *allmängiltiga* modellen, som i sin mest extrema form föreskriver ett enda förfarande för samtliga tillgångar och en enda rättsordning som tillämpas på den insolventa personens samtliga tillgångar, oavsett var de finns.

a) Olika förfaranden (huvudförfarande och sekundärförfaranden)

38. Den antagna modellen har sin grund i att det kan vara opraktiskt med ett enda allmängiltigt insolvensförfarande. Den medger därför att det vid sidan om huvudförfarandet finns andra ”lokala” förfaranden (som är oberoende, om de föregår inledandet av huvudförfarandet, och sekundära, om de följer efter det), som bara omfattar de tillgångar som finns i landet där de inleds. [21]

39. Huvudförfarandet inleds vid ”domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium platsen där gäldenärens huvudsakliga intressen finns”. [22] Det omfattar fordringarna och tillgångarna generellt. För att ett förfarande ska kunna inledas i en annan medlemsstat, krävs det att gäldenären har ett driftställe i den staten. Fordringarna utgörs bara av gäldenärens tillgångar i den staten. [23]

40. I lokala och sekundära förfaranden, omfattar fordringarna alla gäldenärens borgenärer. En borgenär som har sin hemvist eller sitt säte inom gemenskapen [24] har rätt ”att anmäla sina fordringar” i vart och ett av de insolvensförfaranden som pågår i de medlemsstater för vilka förordning nr 1346/2000 är bindande. [25]

41. När det pågår flera insolvensförfaranden samtidigt som avser en och samma gäldenär, finns det ett behov av att samordna dem. För detta ändamål innehåller förordning nr 1346/2000 materiella regler, som den som rör utdelningar [26] och reglerna om samarbete mellan de olika förvaltarna vilket särskilt måste omfatta ett tillräckligt utbyte av information. [27]

42. I samma syfte (att säkerställa samordning mellan pågående förfaranden) har lagstiftaren föreskrivit att det förfarande som inleds i den stat där gäldenärens huvudsakliga intressen finns ska ha en dominerande roll. Detta tar sig uttryck i att den förvaltare som utsetts i huvudförfarandet även har möjlighet att delta i sekundärförfarandena i vissa avseenden (som att föreslå en rekonstruktionsplan eller begära att tillgångarna i det sekundära insolvensförfarandet inte får säljas). [28]

b) Tillämplig lag

43. Genom förordning nr 1346/2000 införs inte någon *europeisk insolvensrätt*, utan enhetliga lagvalsregler som anger vilket lands lag som ska tillämpas i varje förfarande och dess verkningar.

44. Utöver lagvalsreglerna innehåller förordningen materiella och processuella bestämmelser, som är direkt tillämpliga och har företräde framför bestämmelserna i medlemsstaternas rättsordningar. [29]

[21] Se skäl 11 i förordning nr 1346/2000. Skälen för att yrka att ett sekundärförfarande ska inledas skiljer sig åt beroende på vem som är sökande. I förevarande mål rörde det sig om förvaltaren i huvudförfarandet (NK).

[22] Artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000.

[23] Artikel 3.2 i förordning nr 1346/2000.

[24] Diskussionen om huruvida det även innefattar borgenärer med hemvist i tredjestater tillför inget i förevarande mål.

[25] Skäl 21 och artiklarna 32.1 och 39.

[26] Skäl 21 och artikel 20.2.

[27] Skäl 20 och artikel 31.

[28] Skäl 20 och artiklarna 31, 33, 34 eller 37.

[29] Vissa av dessa bestämmelser handlar om anmälan av fordringar från utländska borgenärer och det innebär att de är relevanta i förvarande mål. Ingen av dem handlar emellertid om frågan om tidsfrister.

45. Om inte annat föreskrivs i förordning nr 1346/2000 ska lagen i inledningsstaten (*lex concursus*) vara tillämplig på alla förfaranden. Det gäller såväl huvudförfarandet som lokala eller sekundära förfaranden. [30]

46. Det val av *lex concursus* som vanligtvis görs i de instrument som reglerar gränsöverskridande insolvenssituationer, motiveras med tre argument: [31]

– Det krävs enhetliga lösningar för att kunna genomföra ett kollektivt förfarande som ett insolvensförfarande och för att de berörda parterna ska känna sig förvissade om sina skyldigheter och rättigheter.

– Det underlättar handläggningen av förfarandet om *forum* och *ius* sammanfaller. På så sätt undviker man även de kostnader som är förknippade med att styrka och tillämpa utländsk rätt.

– Det är viktigt att säkerställa att en gäldenärs samtliga borgenärer omfattas av samma rättsordning i ett förfarande, vad beträffar deras ställning i förfarandet.

47. De materiella och processuella aspekterna av att inleda, genomföra och slutföra ett insolvensförfarande ska således regleras av *lex concursus*.

48. I överensstämmelse med detta kriterium, anges i artikel 4 i förordning nr 1346/2000, genom en icke-uttömmande förteckning, [32] att lagen i den medlemsstat där insolvensförfarandet inleds ska bestämma vissa aspekter. Bland dessa återfinns, med de undantag som föreskrivs i förordningen, [33] ”hur fordringar skall anmälas, styrkas och godtas”. [34]

c) Lag som reglerar anmälan av fordringar

49. Av ovanstående följer tre konsekvenser för en borgenär (förvisso för en borgenär som finns i Europeiska unionen) vid gränsöverskridande insolvenssituationer:

– Borgenären har rätt att anmäla fordran i varje förfarande, oavsett om det är ett huvudförfarande eller ett sekundärförfarande (eller i förekommande fall ett lokalt förfarande), som inleds mot en och samma gäldenär i en medlemsstat som är bunden av förordning nr 1346/2000.

– Borgenären måste utöva den rätten i enlighet med den lag som är tillämplig på det förfarande i vilket han väljer att anmäla fordran.

[30] Artikel 4, beträffande huvudförfarandet, och artikel 28, beträffande de sekundära förfarandena. De lagvalsregler som upphäver *lex concursus* finns i artiklarna 5–15, vilka trots sin systematiska placering även påverkar de sekundära förfarandenas *lex concursus*.

[31] Virgós Soriano, M., och Garcimartín Alférez, F.J., *Comentario al Reglamento Europeo de Insolvencia*, Thomson-Civitas, 2003, punkt 118.

[32] Domen ENEFI, punkt 21.

[33] Artikel 32.1 och 32.2, som innehåller direkt tillämpliga bestämmelser om anmälan av fordringar, är en av dessa.

[34] Artikel 4.2 h. Samma tillämpningsområde gäller för artikel 28, vilken som nämnts rör vilken lag som ska tillämpas på sekundära insolvensförfaranden.

– Att en fordran godtas i ett förfarande, innebär inte automatiskt att det kommer att godtas i ett annat. Hur fordringarna ska styrkas och godtas ska bestämmas av den lag som är tillämplig på varje enskilt förfarande. [35]

50. Lagstiftaren var medveten om vilka svårigheter anmälan av fordringar i förfaranden som inletts i utlandet är förenad med, och införde därför några särskilda bestämmelser i förordning nr 1346/2000.

– Enligt artikel 32.2 behöver det inte vara borgenärerna själva som anmäler fordringarna. Det kan i stället den förvaltare göra som har utsetts i ett förfarande, när det gäller fordringar som redan har anmälts där. [36]

– Enligt artikel 40 måste alla kända borgenärer med hemvist eller säte i en annan stat än inledningsstaten, underrättas om att detta har skett. Underrättelsen, vilken ska sändas till var och en av borgenärerna, ska ha ett minimiinnehåll som innefattar upplysningar om vilka tidsfrister som gäller för att anmäla fordringar och följden av att dessa tidsfrister inte iakttas. [37]

51. Förordning nr 1346/2000 föreskriver inga enhetliga tidsfrister för att anmäla fordringar. Detta gäller alla förfaranden och alla aktörer. [38]

52. Inom tillämpningsområdet för *lex concursus* i varje förfarande får medlemsstaterna således reglera tidsfristerna på ett eller annat sätt, under förutsättning att de iakttar principerna om effektivitet och likvärdighet. [39]

C. Förvaltarens frist för att anmäla fordringarna

53. Jag övergår nu till att tolka artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000 och redogöra för skälen till att jag anser att förvaltaren i huvudförfarandet ska iaktta de tidsfrister som föreskrivs i lagstiftningen i den stat där ett sekundärförfarande inleds, om denne vill göra fordringar gällande där som redan har anmälts i huvudförfarandet.

54. Jag ska för detta ändamål använda mig av de sedvanliga tolkningskriterierna, det vill säga bokstavlig, historisk, teleologisk och systematisk tolkning.

[35] Dom av den 18 september 2019, Riel (C-47/18, EU:C:2019:754, punkt 53): ”… regler om hur fordringar ska styrkas och godtas även fortsättningsvis – enligt den princip som anges i artikel 4.2 h i förordning nr 1346/2000 – ska bestämmas av lagen i den medlemsstat i vilken insolvensförfarandet har inletts”. Villkoren och vilka personer som får invända behöver inte vara identiska i alla rättsordningar.

[36] Virgós-Schmit-rapporten, punkt 236. I rapporten nämns även syftet att stärka förvaltarnas inflytande över de övriga förfaranden som har inletts mot samma gäldenär. Huruvida det påståendet verkligen stämmer är beroende av hur artikel 32.3 tolkas, om vilket det råder tvivel: se Maesch, S. och C., Knof, B., a.a., margs. 21 och 22. En av de omtvistade aspekterna är huruvida förvaltarens rätt att delta, enligt den artikeln, är beroende av huruvida denne har anmält fordringarna för de borgenärer som han företräder: Wessels, B., *International Insolvency Law (Part II – European Insolvency Law*), Wolters Kluwer, 2017, punkterna 10866 och 10868.

[37] Andra liknande bestämmelser, som den som rör innehållet i en anmälan av fordran (artikel 41) eller de språk som underrättelsen ska tillhandahållas på (artikel 42), saknar betydelse i förevarande mål.

[38] Detta var en av de aspekter som betecknades som problematiska i kommissionens ovannämnda rapport om genomförande av förordning nr 1346/2000. Se, nu, artikel 55.6 i förordning 2015/848.

[39] Beträffande tillämpningen av dessa principer med avseende på förordning nr 1346/2000, se dom av den 15 oktober 2015, Nike European Operations Netherlands (C-310/14, EU:C:2015:690, punkt 28).

1. Bokstavstolkning

55. Efter att ha godtagit flera insolvensförfaranden mot en och samma gäldenär, föreskrivs det i artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000 att ”[f]örvaltarna i huvud- och sekundärförfarandena skall i de övriga förfarandena anmäla de fordringar som anmälts i det förfarande i vilket de utsetts…”.

56. Det finns i texten inget som tyder på att fordringarna ska anmälas vid en viss tidpunkt. Således ska de allmänna reglerna tillämpas, det vill säga de som bygger på den grundläggande lagvalsregeln (artiklarna 4 och 28 i förordning nr 1346/2000), vilken som nämnts pekar ut *lex concursus* i den stat där förfarandet inleds. [40]

57. Det följer i synnerhet av artikel 4.2 h att lagen i inledningsstaten ska bestämma hur fordringar skall anmälas, styrkas och godtas, vilket innefattar tidsfristerna för att anmäla fordringarna. Eftersom denna fråga måste anses vara av processuell karaktär skulle lagen i det land där den domstol som prövar målet finns ha varit tillämplig, även om det inte hade funnits någon uttrycklig bestämmelse. [41]

58. Domen ENEFI bekräftar denna tolkning. Domstolen slog där dessutom fast att *lex concursus* ska tillämpas på verkningarna av att reglerna om anmälan av fordringar och, i synnerhet, om frister inte iakttas. [42]

2. Historisk och teleologisk tolkning

59. Artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000 återger den motsvarande bestämmelsen i konventionen (som aldrig antogs). Av de båda instrumentens kontinuitet följer att förvaltarens anmälan av fordringar fyller samma funktion och har samma syfte i båda texterna. De krav som ställs på sådan anmälan bör således också vara desamma.

60. Artikel 32 i konventionen infördes inom ramen för modellen med försvagad allmängiltighet, som innebär att det är möjligt med flera insolvensförfaranden mot en och samma gäldenär. I punkt 1 i den artikeln föreskrevs, som ett undantag från regeln att *lex concursus* ska tillämpas på anmälan av fordringar, att varje borgenär får göra sina fordringar gällande i det förfarande som han väljer, [43] eller i flera olika förfaranden. [44]

[40] Punkt 45 och följande punkter i detta förslag till avgörande.

[41] Beträffande den regeln i förordning 2015/848, se Piekenbrok, A., ”Art. 7”, i Brinkmann, M., a.a., marg. 69. I artikel 55.6 i den förordningen föreskrivs uttryckligen att *lex concursus* i inledandemedlemsstaten ska tillämpas på tidsfristen för borgenärernas anmälan av fordringar.

[42] Domen ENEFI, punkt 18: ”… verkningarna av att inte tillämpa *lex fori concursus* i fråga om anmälan av fordringar och, i synnerhet, de frister som föreskrivs i det avseendet prövas mot bakgrund av nämnda *lex fori concursus*”.

[43] Det säger sig självt att en anmälan av en fordran inte är ett mål i sig, utan en åtgärd för att göra det möjligt för borgenärerna att utöva sina rättigheter (i egenskap av konkursgäldenärens borgenärer) delta i utdelningarna.

[44] Virgós-Schmit-rapporten, punkt 235. I artikel 39 i konventionen (vilken återges i förordning nr 1346/2000) upprepas denna rätt med avseende på borgenärer som har hemvist eller säte i en annan medlemsstat än inledningsstaten.

61. För att underlätta utövandet av denna rätt [45] utformades en mekanism som innebar att förvaltaren i varje förfarande skulle tillhandahålla de borgenärer han företräder en *tjänst* [46]: förvaltaren anmäler dessa fordringar i andra förfaranden som har inletts, [47] med förbehåll för borgenärernas rätt att motsätta sig det.

62. För att utföra sin uppgift hade förvaltaren enligt konventionen *befogenhet* att i andra förfaranden göra de fordringar gällande som hade anmälts i det förfarande i vilket han utsetts. Förvaltaren handlar, på sätt och vis, i borgenärernas ställe, i deras namn och för deras räkning, [48] och *ska* anmäla fordringarna, under förutsättning att detta är till fördel för borgenärerna.

63. Ett beslut att anmäla en fordran innebär emellertid inte att rättighetshavaren ändras, utan fordran tillhör fortfarande varje enskild borgenär. Enligt konventionen behåller borgenärerna sin rätt, genom att de har möjlighet att dels motsätta sig att förvaltaren anmäler fordran, dels återkalla en fordran som redan har anmälts i ett annat förfarande. [49]

64. I enlighet med denna princip, får en anmälan av förvaltaren samma verkan som en anmälan av borgenären själv. [50] Följaktligen är villkoren och tidsfristerna för dem identiska, och enligt konventionen regleras de enligt *lex concursus* oberoende av vem som anmäler fordringarna. [51]

3. Systematisk tolkning

a) Förvaltarens skyldighet – en förlängning av borgenärens rätt

1) Förvaltarens ställning enligt artikel 32 i förordning nr 1346/2000.

65. Förvaltarens skyldighet enligt artikel 32 i förordning nr 1346/2000 följer på bestämmelsen enligt vilken borgenärerna har rätt att anmäla sina fordringar i vilket insolvensförfarande som helst.

66. Bestämmelsens placering bekräftar det jag redovisat med avseende på dess tillkomsthistoria och syfte: ställningen för en förvaltare som utses i ett förfarande och som anmäler fordringar i något annat förfarande, utgör en fortsättning på och är beroende av den ställning som borgenärerna själva har. [52]

[45] I synnerhet ”mindre borgenärer”, vars fordringar kan registreras i mer än ett förfarande utan alltför höga kostnader. Virgós/Schmit-rapporten, punkt 36.2.

[46] Tanken om en ”tjänst” återfinns i Kemper, J., ”Art. 32”, i Kübler, B.M., Prütting, H. och Bork, R., *Kommentar zur Insolvenzordnung*, C.H. Beck, 2015, marg. 4; med avseende på den nuvarande artikel 45, i Mankowski, P., Müller, M. och Schmidt, J., *Europäische Insolvenzverordnung 2015*, C.H. Beck, 2016, marg. 51.

[47] Virgós-Schmit-rapporten, punkt 236.

[48] Virgós-Schmit-rapporten, punkt 238. I idealfallet är det *bara* borgenären *eller* förvaltaren som anmäler fordran i det parallella förfarandet. En av svårigheterna med denna bestämmelse är emellertid att den gör det möjligt att anmäla en och samma fordran två gånger i samma förfarande: av förvaltaren *och* av borgenären. Se punkt 95 i detta förslag till avgörande.

[49] Artikel 32.2 *in fine* i förordning nr 1346/2000. Virgós-Schmit-rapporten, punkt 237. Att borgenären har en självständig rätt och att denne självständigt får besluta om han ska utöva rätten, är utgångspunkten för artikel 32.1.

[50] Virgós-Schmit-rapporten, punkt 238.

[51] Artikel 4.2 h i konventionen samt Virgós-Schmit-rapporten, punkterna 238 och 267.

[52] Denna underordnade ställning för förvaltaren är specifik; den är direkt knuten till insolvenssituationens gränsöverskridande karaktär. I förordning nr 1346/2000 företräder för övrigt förvaltaren inte bara gäldenärens eller borgenärernas intressen. Denne ska eftersträva bästa möjliga lösning för båda parterna, under tillsyn av en myndighet (som kan vara en domstol).

67. Samtidigt som kopplingen mellan förvaltaren och borgenärerna motiverar att de omfattas av ett och samma regelverk när de anmäler fordringar i ett annat förfarande, bekräftar borgenärens företrädesrätt att det är dennes ställning som bestämmer det regelverket. Således gäller följande:

– Den *lex concursus* som ska tillämpas på anmälan av fordringar enligt artiklarna 4 och 28 i förordning nr 1346/2000 gäller på samma sätt för borgenärer och förvaltare.

– Det skulle kunna vara möjligt att undanta förvaltaren i ett förfarande från de tidsfrister för anmälan som föreskrivs i den *lex concursus* som reglerar andra förfaranden, om även borgenärna omfattades av detta undantag. Kapitel IV i förordning nr 1346/2000, som innehåller materiella regler om undantag från *lex concursus* för borgenärer som har sin hemvist eller sitt säte i en annan medlemsstat än inledningsstaten, föreskriver emellertid inte någon sådan möjlighet. [53]

2) Fördelen med att förvaltaren anmäler fordringar

68. Förvaltaren har inte bara *befogenhet* att i de övriga förfarandena anmäla de fordringar som anmälts i det egna förfarandet, utan är *skyldig* att göra det, under förutsättning att det är till fördel för borgenärerna. [54]

69. *Befogenheten* att anmäla fordringar ger förvaltaren talerätt i alla förfaranden, oberoende av om det föreskrivs i inledningsstatens lagstiftning eller inte. Det gör det möjligt för honom eller henne att fullgöra sin lagstadgade skyldighet [55] och uppnåendet av syftet med artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000 säkerställs.

70. Förvaltarens *skyldighet* är emellertid inte absolut. Den kräver en prövning av nyttan [56] eller de potentiella fördelarna med att i ett sekundärförfarande anmäla de fordringar som gjorts gällande i det förfarande i vilket förvaltaren utsetts.

71. Den prövningen avser inte varje enskild fordran och möjligheterna att driva in den. [57] Det handlar i stället om en samlad prövning av samtliga fordringar [58] som har anmälts i det förfarande i vilket förvaltaren utsetts.

53 Se däremot artikel 55 i förordning 2015/848.

54 Det är vanligt i doktrinen att hänvisa till en *befogenhet* eller en möjlighet för förvaltaren: se, exempelvis, Geroldinger, A., *Verfahrenskoordination im Europäischen Insolvenzrecht*, Manzsche Veerlags- und Universitätsbuchhandlung, 2010, s. 317. Beträffande förordning 2015/848, se Maesch, S.C. och Knof, B., a.a., marg. 12. I punkt 236 i Virgós-Schmit-rapporten används ordet *rätt*. I själva verket föreskriver förordning nr 1346/2000 en *skyldighet* för förvaltaren att i de övriga förfarandena anmäla de fordringar som anmälts i det egna förfarandet. Det är emellertid möjligt att i de nationella bestämmelserna föreskriva ett särskilt tillstånd för förvaltaren. Förordning nr 1346/2000 ger underförstått förvaltaren ett sådant tillstånd i artikel 32.2, som i detta hänseende tränger undan *lex concursus*.

55 Att detta är en skyldighet innebär enligt en åsikt i doktrinen att förvaltaren ådrar sig ansvar om han underlåter att fullgöra den: Raimon, M., *Le règlement communautaire nr 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité*, LGDJ, 2007, punkt 716.

56 I punkt 239 i Virgós-Schmit-rapporten anges som exempel på nytta ett fall där förvaltaren konstaterar att de tillgångar som ska delas ut i andra förfaranden är så stora att även de oprioriterade borgenärerna i förvaltarens eget förfarande kan få en ”utdelning”, i konkurrens med de oprioriterade borgenärer som har anmält sina fordringar i de förfarandena.

57 Anmälan ska göras på ett sådant sätt att varje fordran och varje borgenär kan särskiljas av förvaltaren i det förfarande där fordran anmäls.

58 Det kan röra sig om samtliga fordringar eller bara fordringar från en viss kategori av borgenärer: Virgós-Schmit-rapporten, punkt 239.

72. Av rent praktiska skäl ankommer det på den enskilda borgenären att göra en särskild bedömning i enlighet med den lag som är tillämplig på fordran och, vad beträffar rangordningen av fordran, i enlighet med lagen i den stat där den anmäls. [59]

73. Sista ordet när det gäller anmälan av en fordran har således fordringsägaren (det vill säga borgenären), som enligt artikel 32.2 *in fine* i förordning nr 1346/2000 har möjlighet att motsätta sig förvaltarens anmälan och att återkalla fordran, om han finner att en anmälan inte är till fördel för honom. [60]

74. I själva verket tillvaratar förvaltaren inte något annat, eller högre, intresse än borgenärernas, som skulle kunna motivera att han omfattades av ett särskilt regelverk när fordringar ska anmälas i andra förfaranden. Stoppventilen i systemet, som ger varje enskild borgenär rätt att besluta om fordran ska anmälas eller inte, bekräftar att förvaltarens och borgenärernas intressen sammanfaller.

75. Skälen till att förvaltarens bedömning inte är densamma som en borgenärs bedömning är inte dogmatiska, utan praktiska. [61] En borgenär som har anmält en fordran i ett förfarande, visar i princip att han har intresse av att driva in den från gäldenärens tillgångar, oavsett var de finns. [62] Mot bakgrund av detta är det berättigat att begränsa förvaltarens uppgift till en bedömning av fördelar och nackdelar för samtliga fordringar som anmälts i det förfarande i vilket han utsetts.

b) Förvaltarens skyldighet i alla förfaranden?

76. Artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000 ingår i kapitel III, som handlar om *sekundära* insolvensförfaranden. Den skyldighet som föreskrivs i den bestämmelsen rör emellertid ordagrant alla förvaltare, såväl i huvudförfarandet som i sekundärförfarandet. De ska alla ”i de övriga förfarandena anmäla de fordringar som anmälts i det förfarande i vilket de utsetts”. [63]

77. Det ska inte uppfattas så att förvaltaren i *huvudförfarandet* på grund av artikelns systematiska placering, åtnjuter en särskild ställning i förhållande till förvaltarna i de övriga pågående förfarandena, när det gäller att göra gällande de fordringar som har anmälts i huvudförfarandet.

78. Att sekundärförfarandena är av underordnad karaktär, i förhållande till det förfarande som inleds där gäldenären har sina huvudsakliga intressen, ger visserligen förvaltaren i det målet en särskild ställning i förhållande till de övriga. [64] Förordning nr 1346/2000 ger honom emellertid inte någon särställning när det gäller att anmäla fordringar, som skulle innebära att han inte omfattades av de tidsfrister som föreskrivs i *lex concursus* i varje förfarande.

[59] Virgós-Schmit-rapporten, punkt 239. Beträffande vilken lag som ska tillämpas på företrädesordningen, se artikel 4.2 i) i förordning nr 1346/2000.

[60] Omvänt har borgenären möjlighet att anmäla fordran även om inte förvaltaren gör det.

[61] Syftet med respektive aktörs bedömning är detsamma; det är djupet som skiljer sig åt.

[62] Så förhåller det sig i synnerhet när anmälan görs i ett förfarande som inletts i den stat där gäldenären har sina huvudsakliga intressen, där tillgångarna är universella. Om ett förfarande senare skulle inledas i en annan stat (vilket således är sekundärt) skulle det innebära att gäldenärens tillgångar där skulle undandras dessa fordringar. Det är rimligt att anta att en borgenär som har anmält en fordran i huvudförfarandet, i princip (det vill säga såvida han inte anger något annat) har intresse av att den fordran även beaktas i sekundärförfarandet eller sekundärförfarandena.

[63] I praktiken är den mest sannolika situationen att det är förvaltaren i huvudförfarandet som anmäler dem i sekundärförfarandena: Virgós Soriano, M. och Garcimartín Alférez, F.J., a.a., marg. 425.

[64] Punkt 42 i detta förslag till avgörande.

c) Förhållandet till kapitel IV i förordning nr 1346/2000

79. Under rubriken ”Upplysningar till borgenärer och om hur anspråk skall anmälas”, föreskrivs i kapitel IV i förordning nr 1346/2000 undantag från *lex concursus*, som, liksom artikel 32.2, syftar till att göra det lättare att anmäla fordringar.

80. Dessa bestämmelser, som är direkt tillämpliga, gynnar borgenärer som har sin hemvist eller sitt säte i en annan medlemsstat än den där insolvensförfarandet inleds. Jag anser att de i tillämpliga delar även kan tillämpas på en förvaltare i ett utländskt förfarande.

81. De yrkeskunskaper som rimligen kan förväntas av en förvaltare behöver inte nödvändigtvis innefatta *gränsöverskridande* insolvenssituationer, och inte heller medföra strängare villkor för handlingar som borgenärerna själva skulle kunna företa, när förvaltaren då han företar dem i själva verket tillhandahåller dem en tjänst och träder i deras ställe. [65]

82. I ingen av de ovannämnda bestämmelserna i förordning nr 1346/2000 nämns uttryckligen något om tidsfrister. [66] Denna tystnad får två konsekvenser: a) den gör det svårare att hävda att förvaltaren inte omfattas av den allmänna lösningen, det vill säga av *lex concursus* i varje förfarande, och b) om så inte är fallet, måste det genom tolkning avgöras vilken lösning som ska tillämpas i stället för den allmänna. [67]

83. Om förvaltaren inte skulle omfattas av tidsfristerna i *lex concursus* i varje förfarande, skulle det innebära en oförutsedd och oreglerad särbehandling av honom (och i förlängningen av de borgenärer vars fordringar han anmäler), [68] i förhållande till de lokala borgenärerna, vilka omfattas av dessa frister och av följderna av att fordringarna anmäls för sent. [69]

4. Sammanfattning

84. Sammanfattningsvis anser jag att en anmälan av fordringar i ett sekundärförfarande som görs av förvaltaren (i huvudinsolvensförfarandet) omfattas av de frister som regleras i lagen i den stat där sekundärförfarandet inleds.

85. En sådan lösning är även påbjuden av pragmatiska skäl. Om förvaltaren inte skulle vara bunden av de tidsfristerna i sekundärförfarandet, skulle det uppkomma allvarliga hinder för dess handläggning, framåtskridande och genomförande.

65 Punkt 61 i detta förslag till avgörande.

66 Se däremot artikel 55.6 i förordning 2015/848. En annorlunda situation är den där själva *lex concursus* föreskriver någon särskild regel för förvaltaren i det utländska förfarandet eller för de utländska borgenärerna, just på grund av att de är utländska. Jag anser att förordning nr 1346/2000 inte utgör hinder för en sådan särbehandling, vilken i själva verket syftar till att återupprätta den materiella likställdheten mellan samtliga borgenärer.

67 Till detta kommer problemet att lösningen skulle behöva vara enhetlig.

68 Varje borgenärs enskilda anmälan skulle också fortsätta att omfattas av *lex concursus* i den medlemsstat där förfarandet i vilket fordringarna anmäls genomförs.

69 Eftersom anmälan av fordringarna är knuten till deltagandet i utdelningen av tillgångarna, är det i sista hand *pari passu*-regeln som påverkas.

D. Anmälda fordringar (som inte är ”styrkta och godtagna”)

86. För fullständighetens skull ska jag in korthet bedöma den tolkning av artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000 som NK föreslår. Enligt NK får enbart fordringar som anmälts i huvudinsolvensförfarandet och som *styrkts och godtagits* där, anmälas i det sekundära insolvensförfarandet.

87. Jag anser att NK:s uppfattning varken har stöd i artikelns ordalydelse eller i dess tillkomsthistoria eller syfte, och att den inte heller följer av en systematisk tolkning. Om den skulle godtas skulle det dessutom inverka negativt på den effektiva handläggningen av insolvensförfarandena.

88. Denna uppfattning kan som nämnts inte godtas, av följande skäl:

– Det framgår inte av någon av språkversionerna av artikeln att fordringarna förutom att ha *anmälts* i ett förfarande, måste ha *styrkts* och *godtagits* som ett villkor för att de sedan ska kunna göras gällande i andra förfaranden.

– Varken i konventionen eller i den åtföljande rapporten är förvaltarens anmälan av fordringar begränsad till de fordringar som styrkts och godtagits i det förfarande i vilket han utsetts.

– En sådan begränsning är inte förenlig med syftet med artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000. Den ger upphov till kostnader och försenar anmälan av fordringarna, utan att ge några fördelar. Eftersom godkännandet och godtagandet av fordringarna i varje enskilt förfarande regleras av *lex concursus*, är det inte säkert att ett godkännande eller godtagande i ett av förfarandena leder till att motsvarande sker i de övriga förfarandena. [70]

– Uttrycket ”som anmälts” i artikel 32.2 kan inte anses innefatta ”som styrkts och godtagits”. Förordning nr 1346/2000 har i andra bestämmelser gjort skillnad mellan dessa begrepp, [71] vilket avspeglar de olika delar eller faser som utmärker ett insolvensförfarande.

– För samma slutsats talar även det systematiska förhållandet mellan artikel 32 och kapitel IV i förordning nr 1346/2000, som enbart föreskriver formaliteterna för att anmäla sådana fordringar. Följaktligen måste innebörden av uttrycket ”som anmälts” vara densamma på båda ställena.

– En borgenärs rätt att göra gällande en fordran i flera förfaranden förutsätter inte att den har styrkts och godtagits i något av dem. Eftersom förvaltaren handlar för borgenärens räkning, kan dennes skyldighet följaktligen inte heller förutsätta att fordringen har styrkts och godtagits.

E. Ytterligare påpekanden (de korta tidsfrister som föreskrivs i den tillämpliga lagstiftningen)

89. Jag har förklarat att jag inte anser att det finns några argument för att tolka artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000 så att förvaltarens skyldighet bara omfattar sådana fordringar som har styrkts och godtagits i det förfarande i vilket han har utsetts.

[70] Punkt 49 i detta förslag till avgörande, *in fine*.

[71] Se artikel 4.2 h eller artikel 31.

90. Jag kan heller inte se några övertygande argument för att förvaltaren av det skälet eller något annat skulle omfattas av andra frister för anmälan än de som gäller för de lokala borgenärerna och de borgenärer som efter att ha gjort gällande sina fordringar i ett förfarande, själva väljer att anmäla dem i ett annat.

91. NK har gjort gällande [72] att de frister som föreskrivs i ZFPPIPP är väldigt korta och att de därför är oförenliga med den österrikiska utformningen av insolvensförfarandena. Det är därför enligt NK i praktiken omöjligt att fullgöra skyldigheten i artikel 32.2 i förordning nr 1346/2000.

92. Eftersom jag anser att NK redan från början gör sig skyldig till det fel som jag har beskrivit (vad beträffar egenskaperna hos de fordringar som ska anmälas i andra förfaranden), kan hans resonemang, som är knutet till det felet, inte godtas.

93. Det är däremot riktigt att hävda att de frister som föreskrivs för att anmäla fordringar i en medlemsstat inte får leda till att en unionsrättslig bestämmelse förlorar sin ändamålsenliga verkan. Det problem som NK tar upp kan i det avseendet vara reellt.

94. Korta tidsfrister för att anmäla fordringarna i de olika staterna [73] och skillnader mellan dem, även när det gäller följderna av för sena anmälningar, [74] skulle kunna försvåra tillämpningen av artikel 32 i förordning nr 1346/2000.

95. Vad beträffar punkt 2 i den artikeln, skulle en tillämpning av den kunna medföra att en och samma fordran anmäls flera gånger. En borgenär som inte förlitar sig på att förvaltaren anser att en anmälan av fordringarna i ett utländskt förfarande är till fördel för borgenären, kan känna sig tvingad att själv anmäla dem, för att försäkra sig om att tidsfristen iakttas. [75]

96. Unionslagstiftaren godtar emellertid att det finns skillnader mellan medlemsstaternas rättsordningar, då denne föreskriver att *lex concursus* ska tillämpas på anmälan av fordringar.

97. Vid den omarbetning som ledde fram till förordning 2015/848 togs hänsyn till svårigheterna för borgenärerna, i synnerhet mindre borgenärer och små och medelstora företag, att anmäla sina fordringar i förfaranden som inletts i utlandet.

98. Förordning 2015/848 försökte komma till rätta med dessa svårigheter genom att slå fast en enhetlig regel som dels uttryckligen bekräftar att *lex concursus* ska tillämpas på tidsfristerna, dels modifierar denna regel genom att föreskriva en minimifrist (och när den ska börja löpa) för en utländsk borgenär att anmäla sin fordran. [76]

[72] Punkt 19 i dennes skriftliga yttrande.

[73] I merparten av medlemsstaterna har de fastställts *generellt*: de varierar mellan 30 dagar och 3 månader. I andra stater fastställer domstolen tidsfristen *specifikt*, men det brukar krävas att en viss minimifrist iakttas. Variationerna är större när det gäller anmälningar som har gjorts för sent. Se McCormack, G., Keay, A. och Brown, S., *European Insolvency Law. Reform and Harmonization*, Edward Elgar 2017, s. 193–196 (tabell 5.2).

[74] *Ibidem.*

[75] Reinhart, S., "Art. 32", i Stürner, R., Eidenmüller, H. och Schoppmeyer, H., *Münchener Kommentar zur Insolvenzordnung*, C.H. Beck, 2016, marg. 17.

[76] Artikel 55.6. Förordning 2015/848 förstärker även mekanismerna för att borgenären ska kunna få kännedom om att ett förfarande har inletts i ett annat land, genom bestämmelserna om registrering av förfaranden och om sammankoppling av register samt tillgången till dessa. Dessutom införs förbättringar i kapitlet om anmälan av fordringar.

99. Denna minimifrist (30 dagar) [77] visar att unionslagstiftaren tog till sig den lösning som redan hade valts i merparten av medlemsstaterna.

100. Eftersom det inte är sannolikt att medlemsstaterna själva kan lösa problemen med anpassning av de olika fristerna för anmälan, kräver ett genomförande av artikel 32 i förordning nr 1346/2000 (och artikel 45 i förordning 2015/848) att förvaltarna samarbetar för att förhindra att en fordran anmäls flera gånger i ett och samma insolvensförfarande. [78]

V. Förslag till avgörande

101. Mot bakgrund av vad som ovan anförts föreslår jag att domstolen ska besvara den tolkningsfråga som Višje sodišče v Ljubljani (Appellationsdomstolen i Ljubljana, Slovenien) har ställt på följande sätt:

”Artikel 32.2 i förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden ska tolkas så, att när förvaltaren i ett huvudinsolvensförfarande anmäler fordringar i ett sekundärförfarande, ska tidsfristerna för anmälan av dessa fordringar och följderna av att dessa tidsfrister inte iakttas omfattas av lagen i den stat där sekundärförfarandet har inletts.”

[77] Till skillnad från de 45 dagar som kommissionen förespråkade i sitt förslag (se ovan, fotnot 18 i detta förslag till avgörande) och som Europaparlamentet godtog (Europaparlamentets ståndpunkt fastställd vid första behandlingen den 5 februari 2014 inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr …/2014 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1346/2000 om insolvensförfaranden, P7_TC1-COD(2012)0360 (EUT C 93, 2017, s. 366), artikel 41.4).

[78] Wessels, B., a.a., punkt. 10867. Artikel 41 i förordning 2015/848 är mer uttrycklig än förordning nr 1346/2000 och föreskriver en skyldighet för förvaltarna att samarbeta på olika sätt, inbegripet ingående av protokoll.